

Hvor går kirken hen ..?

Folkekirken – ved en skillevej eller en afgrund?

”Jeg flygter ind i kirken for at slippe for konkurrencestaten”. Sådan skrev en ung gymnasieelev for et stykke tid siden i en kronik i Politiken og han fortsatte: ”Jeg er træt af et samfund, hvor man skal præstere, score høje karakterer, damer, komme hurtigst gennem uddannelsen, lægge lækre billeder op på Instagram, være bedst, klogest, hurtigst”.

For gymnasieeleven havde folkekirken vist sig at være et anderledes rum, en helle i en verden, der stiller stadig højere krav om at kunne præstere det perfekte liv. Og – det er min påstand – sådan er det for et stigende antal mennesker. Kirkebygningerne stikker ud alene på grund af deres anderledes dimensioner. De er særprægede og de repræsenterer derfor også en mulighed eller dimension, som ikke længere er så let at finde andre steder i vores samfund. Kirkebygningerne er i kraft af deres ynde og ælde steder, der åbner mulighed for ro, eftertanke og for at mærke et nærvær, der rækker ud over mit eget mere eller mindre vellykkede liv.

Når man ellers hører om den danske folkekirke er det måske andre ting, der dominerer. Det gav et voldsomt gennemslag i danske medier, at Ateistisk Selskab i 2016 iværksatte en kampagne, der skulle få folk til at melde sig ud af folkekirken. Kampagnen opnåede det, den ville; et rekordstort antal mennesker meldte sig ud af folkekirken i løbet af 2016. Og det gav næring til nogles opfattelse af, at folkekirken bevæger sig mod afgrunden. Den opfattelse deler jeg ikke. 15.000 udmeldelser er mange, men tallet skal ses på baggrund af, at

folkekirken fortsat har et højt og forbavsende stabilt medlemstal sammenlignet med andre nationalkirker i Norden og Nordeuropa: pr. 1. januar 2016 var 4.3 mio. danskere – eller 77 pct. – medlemmer af folkekirken. Ateistisk Selskabs kampagne skal tages alvorligt, ikke mindst fordi den river ned uden at sætte noget i stedet – og man må stiltfærdigt spørge, om ikke det ville blive et uendelig fattigt og goldt samfund, hvis vi kun kan formulere, hvad vi ikke tror på? Over for det man kunne kalde Ateistisk Selskabs negative opbyggelighed, står folkekirken med en arv og et sprog, der er rigt og byder sig til i glæde og sorg, til hverdag og fest som en udvidelse af det rum, vores liv udfolder sig i. Så, nej, jeg tror ikke, at Ateistisk Selskab truer folkekirken på dens eksistens. Men folkekirken står af andre grunde ved en skillevej, hvor folks forhold til kirken er under forvandling. I 2015 udkom der en undersøgelse af danskernes opfattelse af dåb. En af hovedkonklusionerne er, at folk ikke længere føler sig forpligtet på dåb, som tidligere generationer har gjort. Til gengæld viste undersøgelsen også, at folk føler sig forpligtet på at overveje dåb. Dåben er altså ikke længere en selvfølgelighed, nybagte forældre vælger for deres barn. Men det er dog et traditionselement, der er så stærkt, at forældrene overvejer, om deres barn skal døbes. Der foregår altså en forhandling i de små hjem og det kan falde ud til begge sider. I statistikkerne kan man begynde at spore denne tendens: I 2004 blev 75 pct. af danske børn døbt inden for det første

Artiklens forfatter, Peter Birch, er provst i Gentofte

leveår. Det tal er 10 år senere faldet til 62 pct. Det er en udvikling, som på længere sigt vil betyde langt mere end Ateistisk Selskab.

Man kan sige, at tallene viser, at folks kirkemedlemskab bevæger sig fra vane til valg. Flere og flere overtager ikke bare det, der var familiens tradition, men vælger det til, hvis de kan se nogle gode grunde til det. Det betyder, at folkekirken skal have en mere aktiv rolle og være villig til at opøge dialogen med den store del

af befolkningen, som gerne vil være medlemmer af kirken, men ikke betragter sig som ’kernemedlemmer’. De kulturkristne kaldes de også ofte i dansk debat – eller sæson- og situationkristne. De går sjældent i kirke, men ser positivt på det, kristendommen og kirken står for og bruger det gerne, når der er en anledning. Den kulturkanon, Bertel Haarder nåede at offentligøre inden han gik af som kulturminister, viste det samme: her var ’den kristne kulturarv’ med på

listen over de 10 vigtigste danske værdier. Der er altså masser af bygge på – og det skal der også, hvis folkekirken skal overleve. For kulturkristendommen kan netop ikke holde sig selv i live; den er afhængig af og eksisterer kun så længe, der er en kirke, der vil slå sine døre op og vil i åben samtale med sin samtid. Kirken er ikke længere en autoritet. Men det er samtidig dens chance for, at mennesker er villige til at lytte til den.

Peter Birch, provst i Gentofte

Sorggruppe-tilbud i Jaruplund kirke

Sorggruppe - Når sorgen bæres sammen

Sorg er et vilkår for alle mennesker, men i den moderne verden er der sjældent tid og rum til at tale om sorgen. Sorggruppe er et kirkeligt fællesskab, hvor efterladte mødes og tale om selve sorgen og om det liv som leves i sorg. I sorggruppen er alle lige, og respekten overfor hinanden er essentiel. Det er rummet, hvor man kan få lov til at tale om sin sorg, og samtidig også være et fællesskab med andre i samme situation.

Hvad sorggruppedeltagere siger om at deltage i en sorggruppe:

”Jeg skal ikke tage hensyn til mine børn. Jeg kan fortælle om mit store savn og tomhed uden at bekymre mig om, at mine børn bliver kedede af det”

”Jeg er forbavset over, at jeg kan fortælle om min sorg til fremmede mennesker”

”Det var godt at fortælle om mine oplevelser ved min ægtefælles lange sygdomsforløb”

En sorggruppe er et fællesskab med andre, der har mistet. Sorggruppens samtaler er naturligvis bundet af tavshedspligt for alle medlemmer af sorggruppen.

I kirkens sorggruppe kan du finde støtte, hvis du har mistet en, der er dig nær. Fællesskabet med andre, der har mistet, kan hjælpe dig med at bære sorgen og komme videre i hverdagen.

I Jaruplund tilbydes en åben sorggruppe. En åben sorggruppe indebærer, at der ikke er tilmelding. Man kan komme i det omfang, man ønsker og har behov for at tale. Sorggruppen mødes hver tredje uge i kirken. Sorggruppen ledes af sognepræst Theresia Treschow-Kühl, Ugle Herred.

Du behøver ikke bo i Ugle Herred pastorat, sorggruppen er åben for alle. Sorggruppen mødes i Jaruplund kirke (Jarlunder Weg 14, D 24976) fra kl. 14.30 - 17.00 og det koster 3 € at deltage inklusive kaffe.

Mødedatoer i foråret 2017

- Tirsdag den 14. februar
- Tirsdag den 7. Marts
- Tirsdag den 28. Marts
- Tirsdag den 25. April (OBS dato)
- Tirsdag den 16. Maj

Hvorfor, hvorfor dit og hvorfor dat ..?

Reformationens spor i dag

I 500-ÅRET for reformationen er det måske relevant at spørge sig selv om reformationen overhovedet længere er værd at mindes eller fejre i det omfang som der nu er lagt op til. Mange mener at det nok snarere er på tide med en ny reformation i stedet for at blive ved med at se bagud i retning af den seneste; 500 år er dog trods alt et betragteligt tidsrum, så kan reformationen overhovedet have noget at sige os i dag?

Det spørgsmål prøver en række bøger fra forlaget Eksistensen at besvare med udgangspunkt i titler som ’Hvorfor er vi så enestående?’, ’Hvorfor er vi så rige og lykkelige?’, ’Hvorfor er vi så glade for staten?’ og ’Hvorfor slår vi ihjel?’

Sidstnævnte titel kan fx gøre læseren klog på forestillingen om den retfærdige krig; dvs. den hvor man i Guds navn drager i feltet og slår ihjel på trods af at man som god kristen skulle lade være. Forfatteren, Carsten Selch Jensen, er lektor og ph.d. i kirkehistorie, og han fører med sikker hånd sine læsere gennem historien om nationalstaternes fremkomst og vækst på bekostning af kirken og dens magt. Man får også et glimrende indblik i reformationens betydning for tanker om krig, stat, kirke, krig og fred og ikke mindst om hvordan man trods gængs kristen etik kunne finde frem til en legitimering af krig.

I en anden af seriens bøger giver professor i jordbrugsøkonomi Niels Kærgaard sit bud på hvad reformationen har betydet for den moderne velfærdsstat. Hvordan kan det være at man i Danmark har både konkurrenceevne og omsorg for dem som ikke er velstillede; fx de fattige, de arbejdsløse og de udsatte? Er det resultatet af en luthersk begrundet arbejdsmoral, kombineret med kristen næstekærlighed, eller er der helt andre faktorer på spil? Undervejs gennem bogen bliver man betydeligt klogere på forholdet mellem etik, religion, økonomi og samfundets ud-

vikling; ikke kun i nutiden, men hele vejen fra 1517.

I bogen ’Hvorfor er vi så enestående?’ fortæller Cand.theol og Ph.d.-studerende Christian Hjortkær om den kristne kulturarv og dens indflydelse på vores verdensbillede og vores selv billede i dag. Hjortkær er især inspireret af Søren Kierkegaard i sin tilgang til spørgsmålet, og han stiller spørgsmålet ud fra flere betydninger af ordet ’enestående’. Den ene er den gængse betydning, mens den anden er betydningen ’at stå ene’. Det er ifølge Hjortkær således ikke menneskets primære opgave at være unik, men at stå ene og fri og samtidig, som Luther, bundet til sin samvittighed og den hellige skrift. Endnu en forpligtelse er at hjælpe andre til ligeledes at stå ene.

Fælles for bøgerne er at de i et tilgængeligt sprog giver en række nye og spændende synsvinkler på ting som vi ofte tager for givet, og vi får i alle tilfælde trukket tråde, ikke bare tilbage til reformationen, men også på kryds og tværs af de nu 500 år der er gået. Bøgerne kan varmt anbefales. Der er indtil nu udkommet 9 bøger i serien, og flere er på vej.

Ruben Fønso